

**AUTORITATEA NAȚIONALĂ DE REGLEMENTARE
ÎN DOMENIUL ENERGIEI**

BULETIN INFORMATIV

Trimestrul II 2015

Cuprins

Autoritatea Națională de Reglementare în domeniul Energiei — ANRE

Informarea și protecția consumatorului de energie electrică și gaze naturale

- ♦ Modalitățile și instrumentele de comunicare ale ANRE
- ♦ Protecția consumatorului — una din prioritățile Programului strategic al ANRE
- ♦ Asigurarea protecției consumatorilor prin responsabilizarea operatorilor economici
- ♦ Activitatea de informare a consumatorului de ANRE privind schimbarea furnizorului de energie electrică și gaze naturale

Energie Electrică

- ♦ Evoluția pieței de energie electrică după cuplarea piețelor
- ♦ Transportul și distribuția energiei electrice în România
- ♦ Promovarea producerii energiei electrice din surse regenerabile de energie și în cogenerare de înaltă eficiență

Gaze Naturale

- ♦ Noul calendar de liberalizare a pieței de gaze naturale din producția internă
- ♦ Evoluția pieței de gaze naturale în prima jumătate a anului 2015

Eficiență energetică

- ♦ Activitatea de autorizare/atestare în domeniul eficienței energetice

Reglementări ANRE — trimestrul II 2015

Evenimente din sector cu participarea ANRE

Autoritatea Națională de Reglementare în domeniul Energiei - ANRE

Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Energiei - ANRE, este o autoritate administrativă autonomă, cu personalitate juridică, sub control parlamentar, finanțată integral din venituri proprii, independentă decizional, organizatoric și funcțional, având ca obiect de activitate elaborarea, aprobarea și monitorizarea aplicării ansamblului de reglementări obligatorii la nivel național necesar funcționării sectorului și pieței energiei electrice, termice și gazelor naturale în condiții de eficiență, concurență, transparență și protecție a consumatorilor.

Prin urmare, în programele de reglementări pe care le întocmește anual, ANRE își stabilește obiectivele de reglementare pentru anul respectiv, obiective care se bazează, în principal, pe feedback-ul terțelor părți asupra efectelor implementării reglementărilor anterioare, precum și pe o evaluare atentă a impactului reglementărilor existente care s-au dovedit a fi insuficiente și au impus modificări.

Atât din motive de transparență, cât și de predictibilitate a procesului de reglementare și pentru siguranța că reglementările propuse nu sunt suprasolicitante și că se adaptează flexibil la schimbările din piață, programele de reglementări sunt supuse consultării publice, apoi dezbătute în cadrul Consiliului consultativ și ulterior, discutate și aprobate de membrii Comitetului de reglementare. Odată aprobate, programele de reglementări sunt monitorizate periodic, astfel încât implementarea obiectivelor stabilite să fie respectată și, dacă este cazul, actualizată.

În continuarea programelor de reglementări demarate după intrarea în vigoare a Legii nr. 123/2012 a energiei electrice și a gazelor naturale, a Legii nr. 160/2012 privind organizarea și funcționarea ANRE și a celui de-al 3-lea Pachet legislativ al Parlamentului European și al Consiliului, pentru anul 2015, în procesul de elaborare a reglementărilor, ANRE urmărește aplicarea celor mai bune practici europene în domeniu, adaptate la specificul național, în cadrul unui proces consultativ obligatoriu la nivelul transparenței decizionale, pentru că numai o reglementare transparentă, stabilă și sigură poate contribui la procesul de consolidare a pieței prin aplicarea de procedee de reglementare inovativă, accesibilă atât pentru operatorii din sector, cât și pentru publicul larg.

Astfel, pentru a doua jumătate a anului 2015, ANRE își propune:

- ◆ creșterea eficienței piețelor de energie și integrarea acestora în piața europeană,
- ◆ armonizarea legislației secundare cu prevederile legislației primare și ale codurilor europene,
- ◆ dezvoltarea platformelor de tranzacționare,
- ◆ aplicarea prevederilor regulamentelor europene privind integritatea și transparența piețelor și dezvoltarea infrastructurii,
- ◆ asigurarea integrării surselor de energie regenerabile într-un mod sigur și fiabil,
- ◆ încurajarea investițiilor în rețele inteligente,
- ◆ informarea și protecția consumatorilor.

Cele mai importante realizări ale ANRE din perioada iunie 2012 — iunie 2015

- ♦ **Emiterea cadrului de reglementare necesar dezvoltării piețelor concurențiale de gaze naturale** prin înființarea a două burse de gaze, Operatorul Pieței de Energie Electrică și Gaze Naturale “OPCOM” S.A. și Bursa Română de Mărfuri, precum și emiterea reglementărilor conexe privind cadrul organizat de tranzacționare pe piețele centralizate. Legislația secundară emisă de ANRE a făcut posibilă tranzacționarea gazelor naturale în sistem bursier, pentru prima dată în România.
- ♦ **Certificarea Companiei Naționale „Transelectrica” în calitate de operator de transport și de sistem al Sistemului Electroenergetic Național și a Societății Naționale “Transgaz” în calitate de operator de transport și de sistem al Sistemului Național de Transport al Gazelor Naturale**, ca urmare a îndeplinirii cerințelor de certificare legale (Legea nr. 117/2014) și în conformitate cu prevederile legislației europene și naționale privind certificarea operatorilor de transport și de sistem în domeniul energiei electrice/gazelor naturale, respectiv Directivele 2009/72/CE și 2009/73/CE ale Parlamentului European și ale Consiliului privind normele comune pentru piața internă în sectorul energiei electrice/gazelor naturale transpuse în Legea nr. 123/2013 a energiei electrice și gazelor naturale. În vederea îmbunătățirii și integrării piețelor de energie competitive, prin directivele menționate sunt stabilite norme comune referitoare la organizarea și funcționarea sectorului energiei (energie electrică și gazelor naturale), accesul deschis la piață, precum și dispoziții privind protecția consumatorilor.
- ♦ **Încheierea procesului de liberalizare a pieței de energie pentru consumatorii noncasnici, odată cu finalizarea implementării etapelor calendarului de eliminare a prețurilor reglementate pentru consumatorii noncasnici de energie electrică și gaze naturale, stabilit prin Memorandum.** Ca urmare a acestui fapt, începând cu 01.01.2014, procentul de achiziție a energiei electrice din piața concurențială pentru clienții finali noncasnici care nu au uzat de eligibilitate a devenit 100% din consumul lor, astfel că din anul 2014 nu au mai fost aprobate tarife reglementate de energie electrică aferente acestei categorii de clienți. De asemenea, pentru clienții noncasnici de gaze naturale, furnizarea la preț reglementat și în baza contractelor cadru s-a efectuat până la data de 31 decembrie 2014, iar începând cu 1 ianuarie 2015, prețurile reglementate pentru această categorie de consumatori au fost eliminate.

Informarea și protecția consumatorului de energie electrică și gaze naturale

Modalitățile și instrumentele de comunicare ale ANRE

Modalitățile și instrumentele de comunicare pe care ANRE le are în vedere pentru o mai bună înțelegere a activității de reglementare se concentrează, în primul rând, pe eficientizarea comunicării cu mass-media, cu factorii interesați de piața de energie, precum și pe creșterea gradului de informare a consumatorului final, în special în contextul procesului de liberalizare a piețelor de energie și eliminarea graduală a prețurilor reglementate pentru clienții casnici. A fost crescut substanțial numărul comunicatelor de presă. Transmiterea acestora ajută la o mai bună înțelegere a procesului liberalizării piețelor de energie. Aceasta este și una din modalitățile de anunțare a evenimentelor sau a unor știri importante, precum și

informarea mass-media referitoare la documentele importante care sunt postate pe site.

Actualizarea permanentă a informațiilor pe pagina oficială de internet a ANRE, utilizarea adresei de email info@anre.ro creată special pentru relația cu cetățenii, linia telefonică dedicată informării publicului larg, buletinele informative săptămânale și lunare, rapoartele publice ale ANRE, precum și realizare unor seminarii de informare media în vederea consolidării poziției ANRE ca sursă de informații credibilă, sigură și transparentă reprezintă o parte din măsurile pe care ANRE le dezvoltă pentru informarea și protecția clienților finali de energie.

Protecția consumatorului — una din prioritățile Programului strategic al ANRE

Programul strategic al ANRE privind activitatea de reglementare pentru anul 2015 cuprinde și activitățile avute în vedere pentru protecția consumatorului, inclusiv prin informarea cât mai corectă și completă a consumatorilor, în principal prin 31 de reglementări care vizează:

- ♦ instituirea unor reguli privind soluționarea plângerilor adresate furnizorilor, respectiv împotriva operatorilor de distribuție, operatorilor de transport și de sistem, precum și a divergențelor față de proprietarii de rețele/sisteme de transport,
- ♦ adaptarea cadrului de reglementare aferent pieței cu amănuntul de gaze naturale la modificările legislative privind structura pieței gazelor naturale din România ca urmare a implementării calendarului de liberalizare a prețurilor,
- ♦ continuarea procesului de renunțare la prețuri reglementate corelat cu gestionarea optimă a consumurilor de energie,
- ♦ finalizarea implementării Serviciului Universal pentru energie electrică,

- ♦ revizuirea cadrului de reglementare referitor la furnizarea de ultimă instanță în cazul gazelor naturale,
- ♦ susținerea contorizării inteligente și a modalităților practice de utilizare eficientă a energiei,
- ♦ elaborarea unei metodologii comune de tarificare pentru activitățile conexe desfășurate de titularii de licențe de operare a sistemelor din domeniul gazelor naturale,
- ♦ asigurarea unui grad înalt de protecție a utilizatorilor de rețea, prin realizarea unui raport echitabil între contravaloarea serviciilor de rețea și calitatea tehnică și comercială a acestora.

În concordanță cu planul de acțiune pentru atingerea obiectivelor de reglementare ale ANRE, prioritățile avute în vedere în domeniul protecției consumatorului, inclusiv prin informarea cât mai corectă și completă a acestora, vizează îmbunătățirea cadrului de reglementare privind cerințele impuse furnizorilor în vederea creșterii gradului de informare a consumatorilor de energie electrică și gaze naturale.

Asigurarea protecției consumatorilor prin responsabilizarea operatorilor economici

În acest sens, în vederea responsabilizării în mai mare măsură a furnizorilor de energie electrică și gaze naturale, ANRE a stabilit în sarcina acestora obligații privind activitatea de informare a consumatorilor (casnici și noncasnici) și modalități de realizare a acesteia. Astfel, furnizorii au obligația să asigure informarea clienților finali, în mod gratuit și nediscriminatoriu, astfel încât aceștia să poată beneficia de informații complete privind clauzele contractului de furnizare, prețurile practicate, condițiile generale de contractare, durata contractului, modalitățile de facturare, etapele și documentele necesare procesului de schimbare a furnizorului, conținutul facturii și mijloacele de plată. Pentru asigurarea tuturor condițiilor în vederea înțelegerii elementelor facturii existente, ANRE a publicat la pagina sa de internet modelul explicativ al facturii de energie electrică pentru consumatorii casnici, însoțit de un tutorial video care conține explicații detaliate privind semnificația termenilor/componentelor din factură, precum și condițiile de plată ale acesteia.

Prevederile referitoare la obligațiile de informare aplicabile activității de furnizare a energiei electrice în relația dintre titularii licenței de furnizare și consumatori casnici și noncasnici de energie electrică, inclusiv cele privind costurile pentru desfășurarea activității de informare a clienților finali, au fost instituite în anul 2009, prin Regulamentul privind activitatea de informare a consumatorilor de energie electrică și gaze naturale, aprobat prin Ordinul ANRE nr. 86/2009. În prezent, în vederea actualizării prevederilor privind desfășurarea activității de informare a clienților finali sale ca urmare a Legii nr. 123/2012, cu modificările și completările ulterioare, ANRE a emis Ordinul nr. 96/2015 de aprobare a Regulamentului privind activitatea de informare a clienților finali de energie electrică și gaze naturale

și în care sunt menținute neschimbate prevederile referitoare la costurile justificate aprobate în anul 2009.

În vederea responsabilizării în mai mare măsură a furnizorilor de energie electrică, ANRE a stabilit în sarcina furnizorilor obligații de informare cu privire la clauzele contractului de furnizare, prețurile practicate, condițiile generale de contractare, durata contractului, modalitățile de facturare, conținutul facturii etc, precum și obligații de informare cu privire la dreptul consumatorilor de a-și alege furnizorul și la procesul de schimbare a acestuia, inclusiv etapele și documentele necesare acestui proces.

În mod concret, costurile justificate aferente activității de informare prevăzute în prezentul regulament sunt recunoscute la fundamentarea prețurilor și a tarifelor reglementate din domeniul energiei electrice, în limita a maximum 1% din costurile proprii anuale, aferente activității de furnizare reglementată, în conformitate cu prevederile reglementărilor ANRE în materie. Totodată, costurile justificate aferente activității de informare prevăzute în Regulament sunt recunoscute la fundamentarea prețurilor reglementate din domeniul gazelor naturale, în limita a maximum 0,5% din valoarea costurilor operaționale anuale fundamentate și recunoscute pentru activitatea de furnizare în regim reglementat.

De asemenea, Ordinul 96/2015 pentru aprobarea Regulamentului privind activitatea de informare a clienților finali de energie electrică și gaze naturale stabilește conținutul Raportului privind activitatea de informare a clienților finali și modul de transmitere a acestuia la ANRE. Acesta conține datele și documentele referitoare la activitatea de informare desfășurată de titularul licenței pentru activitatea de furnizare.

Activitatea de informare a consumatorului de ANRE

privind schimbarea furnizorului de energie electrică sau gaze naturale

Printre obiectivele principale ale activității de comunicare și informare ale ANRE privind schimbarea furnizorului de energie electrică se regăsește creșterea gradului de informare a opiniei publice cu referire la cadrul de reglementare asociat acestui aspect. Activitatea de informare a ANRE în acest domeniu continuă să se concentreze, în principal, pe furnizarea clarificărilor solicitate de consumatori fie telefonic, fie în scris, în format electronic și pe suport de hârtie sau chiar la sediu, pe publicarea de materiale informative la pagina oficială de internet a Autorității, prin intermediul mass-media, prin comunicate de presă transmise ziarelor cotidiene, posturilor de televiziune și de radio, interviuri și răspunsuri la întrebările adresate direct de către jurnaliști.

Pentru realizarea unei comunicări rapide și eficiente, la pagina de internet a autorității au fost create două rubrici dedicate exclusiv schimbării furnizorului, una pentru domeniul energiei electrice și una pentru domeniul gazelor naturale. Prin intermediul acestor rubrici se asigură accesul rapid și ușor la informațiile necesare, consumatorii având posibilitatea să consulte lista furnizorilor de energie electrică/gaze naturale, sau linkurile către ofertele tip ale titularilor de licența de furnizare a gazelor naturale care utilizează această facilitate, precum și materiale informative care prezintă, pe scurt, principalele aspecte legate de schimbarea furnizorului.

Pe lângă aceste măsuri, ANRE a pus la dispoziția consumatorilor finali și o linie telefonică gratuită, dedicată exclusiv informării consumatorilor cu privire la schimbarea furnizorului de energie electrică/gaze naturale și care a avut un real succes

încă din prima zi de lansare, iar interesul consumatorilor pentru utilizarea acestei linii telefonice nu s-a diminuat după un an de la lansare.

Subiectele de interes ale consumatorilor care solicită informații legate de schimbarea furnizorului prin intermediul linei gratuite sau axat, în principal, pe avantajele derivate din promovarea concurenței ca soluție pentru stabilirea prețului, pe aspectele ce țin de calitatea serviciilor de furnizare, pe existența unor posibile repercusiuni din partea furnizorului implicit dacă vor dori să schimbe furnizorul, de zonele de deservire ale furnizorilor din piața concurențială (judet, sector, etc), dacă aceștia practică tipurile de tarife ale furnizorului implicit (ex. tarif noapte/zi), de posibilitățile de negociere cu furnizorii a termenilor și condițiilor privind prestarea serviciului de furnizare, de costurile procesului de schimbare a furnizorului, de modificări de ordin tehnic implicate, etc.

Rezultatele din ultima perioadă ne arată că numărul de solicitări de informații pe marginea acestui subiect este în continuă creștere, ceea ce denotă eficiența instrumentelor de comunicare introduse de ANRE (inclusiv prin intermediul reglementărilor emise), dar și interesul consumatorilor pentru cunoașterea drepturilor pe care le au odată cu introducerea cadrului de reglementare care permite tuturor consumatorilor de energie electrică/gaze naturale, indiferent de natura consumului (casnic sau noncasnic), să uzeze de dreptul de eligibilitate, adică, să își aleagă furnizorul de energie electrică / gaze naturale dorit și să încheie cu acesta contracte pentru furnizarea negociată pentru locul sau locurile sale de consum.

ENERGIE ELECTRICĂ

Evoluția pieței de energie electrică după cuplarea piețelor

Începând cu 19.11.2014, Piața pentru Ziua Următoare (PZU) din România funcționează în regim cuplat cu piețele din Republica Cehă, Slovacia și Ungaria prin mecanismul de cuplare prin preț, proiect cunoscut ca 4M MC.

Analiza comparativă a datelor privind funcționarea în regim cuplat a PZU pe primele 5 luni ale anului 2015, comparativ cu aceeași perioadă a anului trecut (perioadă în care PZU nu

funcționa în regim cuplat) arată că **exportul de energie a crescut** de la 3,5 Twh la 4,5 Twh, adică cu 27%, importul a crescut de la 1,35 la 1,7 Twh, iar per total soldul import-export a crescut de la 2,2 la 2,8 Twh în favoarea exportului.

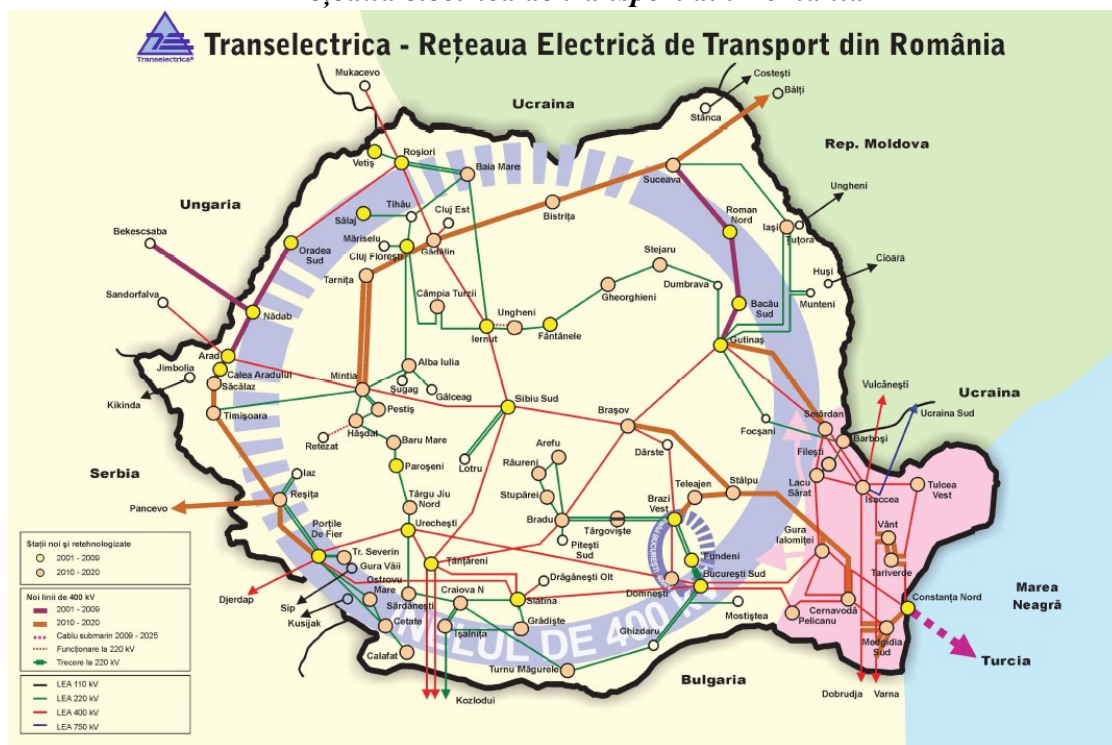
Mai jos sunt prezentate datele pe primele 5 luni ale anului în curs comparativ cu aceeași perioadă a anului 2014:

		2014 MWh	2015 MWh
IANUARIE	Texport	-803697	-1040766
	Timport	264632	364418,1
FEBRUARIE	Texport	-523100	-747776
	Timport	251715	259923,1
MARTIE	Texport	-751372	-940613
	Timport	339672	369412
APRILIE	Texport	-724486	-1018349
	Timport	283429	224716,3
MAI	Texport	-756800	-774146
	Timport	207956	481304,5

		2014	2015	2015-2014
TOTAL EXPORT	GWh	3559,46	4521,65	962,19
TOTAL IMPORT	GWh	1347,40	1699,77	352,37
EXPORT-IMPORT	GWh	2212,05	2821,88	609,82

Transportul și distribuția energiei electrice în România

Rețeaua electrică de transport din România

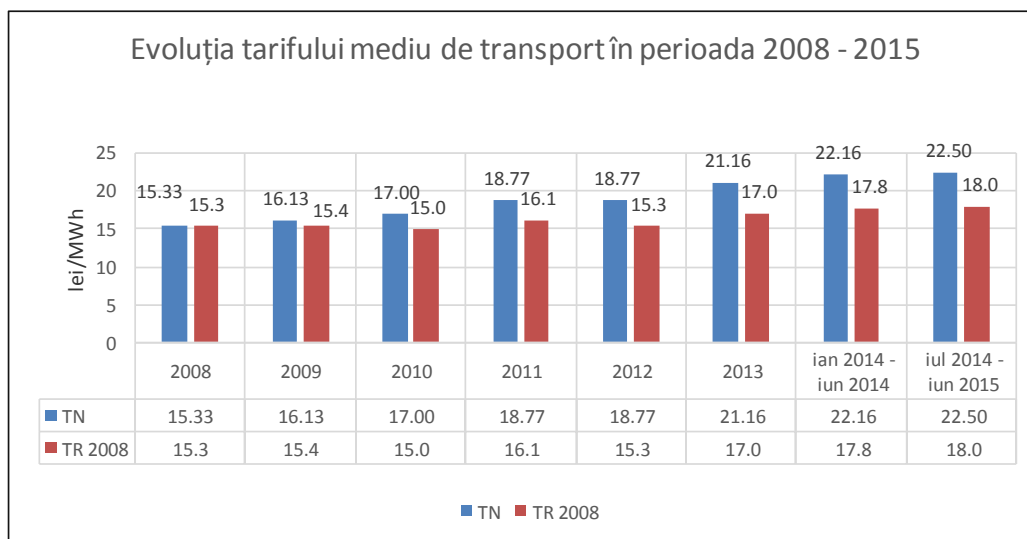
Sursa: CNTEE Transelectrica S.A.

Tarifele pentru serviciul de transport al energiei electrice

Pentru perioada 1 iulie 2014 – 30 iunie 2015 au fost aprobate următoarele tarife:

- ♦ tariful mediu de transport – 22,50 lei/MWh;
- ♦ tariful mediu de introducere a energiei electrice în rețele (T_G) - 10,30 lei/MWh, cu o variație între 6,04 și 12,32 lei/MWh pentru cele 7 zone de injecție,
- ♦ tariful mediu de extragere a energiei electrice din rețele (T_L) - 12,20 lei/MWh, cu o variație între 9,63 și 14,05 lei/MWh pentru cele 8 regiuni de extragere.

Evoluția tarifului mediu de transport în perioada 2008-2014, și în anul tarifar 1 iulie 2014 – 30 iunie 2015

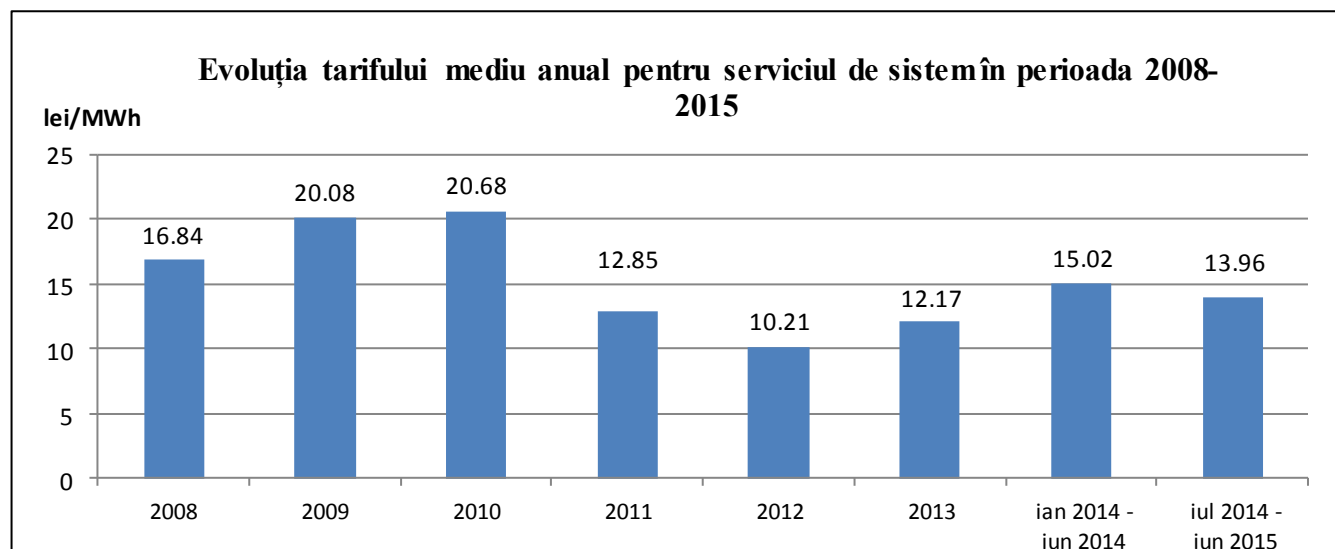

Serviciile tehnologice de sistem

Tariful pentru serviciile tehnologice de sistem a scăzut începând cu data de 1 iulie 2014 cu 0,74 lei/MWh (cca. 5,6 % în termeni nominali), față de tariful aprobat pentru semestrul I al anului 2014.

Tariful pentru serviciile funcționale de sistem a fost aprobat, începând cu data de 1 iulie 2014, la nivelul de 1,42 lei/MWh, ceea ce reprezintă o scădere cu 0,32 lei /MWh (19 % în termeni nominali) față de tariful aplicat în semestrul I al anului 2014. Scăderea tarifului s-a datorat în principal reducerii costurilor cu amortizarea și rentabilitatea capitalului aferente serviciului de sistem.

Evoluția tarifului mediu anual pentru serviciul de sistem în perioada 2008-2015

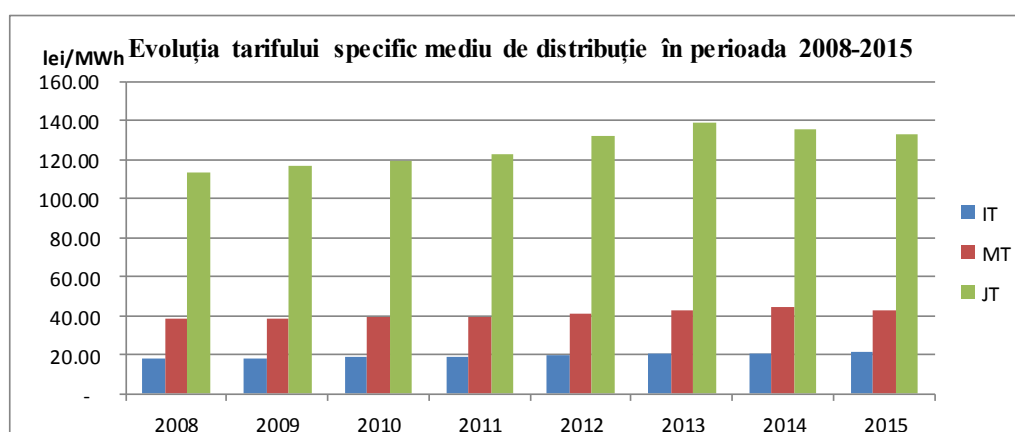
Serviciul de distribuție a energiei electrice

Tarifele specifice medii pe țară, pe niveluri de tensiune, aprobate pentru operatorii de distribuție a energiei electrice concesionari pentru anul 2015 sunt:

- ♦ tariful specific mediu pentru înaltă tensiune – 21,71 lei/MWh,
- ♦ tariful specific mediu pentru medie tensiune – 42,60 lei/MWh,
- ♦ tariful specific mediu pentru joasă tensiune – 132,85 lei/MWh.

Tariful mediu pe țară rezultat de 122,86 lei/MWh a înregistrat o scădere de cca 0,4 % față de tariful mediu pe țară din anul 2013, de 123,38 lei/MWh.

Evoluția tarifelor medii specifice de distribuție a energiei electrice în perioada 2008-2015

Noile contracte-cadru de furnizare a energiei electrice la clienții casnici și noncasnici ai furnizorilor de ultimă instanță

În vederea simplificării formei contractelor încheiate între furnizorii de ultimă instanță (FUI) și clienți, un impact cât mai redus al recontractării asupra clienților existenți, asupra costurilor activității de furnizare și asupra SEN/pieței de energie, precum și reducerea volumului de activitate/costurilor necesare contractării/recontractării, ANRE a aprobat **Ordinul nr. 88/2015** pentru aprobarea *Contractelor-cadru de furnizare a energiei electrice la clienții casnici și noncasnici ai furnizorilor de ultimă instanță, a condițiilor generale pentru furnizarea energiei electrice la clienții finali ai furnizorilor de ultimă instanță, a modelului facturii de energie electrică și a modelului convenției de consum energie electrică, utilizate de furnizorii de ultimă instanță*, care abrogă Decizia ANRE nr. 57/1999 de aprobare a contractelor – cadru de furnizare a energiei electrice.

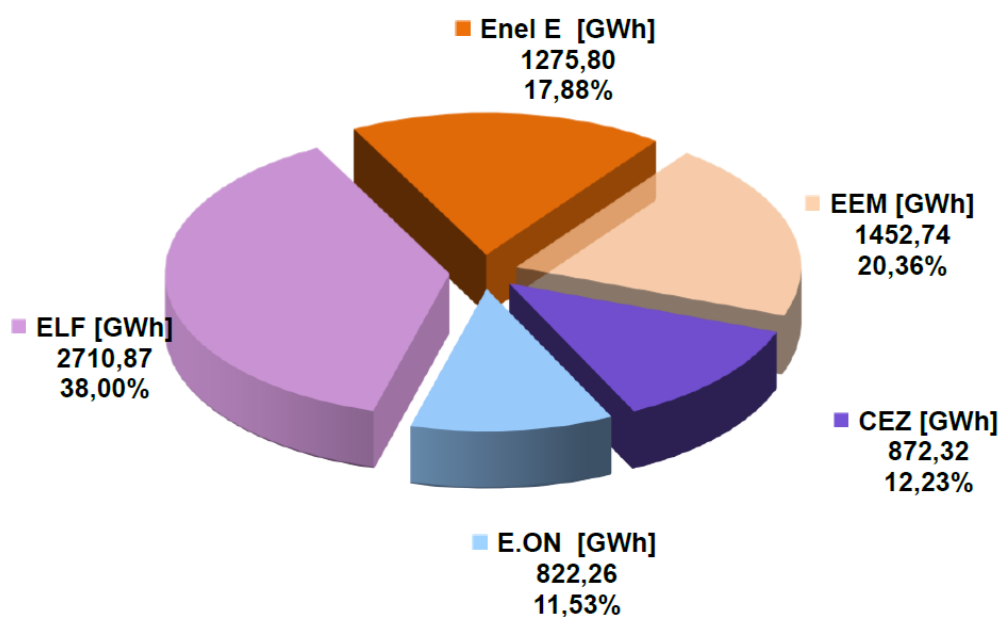
Principalele elemente de noutate introduse de ordin sunt:

- ⇒ atât contractul-cadru pentru clienții casnici, cât și cel pentru clienții noncasnici includ doar condițiile specifice fiecărei categorii de clienți, majoritatea fiind clauze negociabile completate conform înțelegerii părților și reglementărilor în vigoare;
- ⇒ majoritatea clauzelor care nu permit/necesită intervenția părților (modificări/completări) sunt cuprinse în condițiile generale;
- ⇒ condițiile generale pentru furnizarea energiei electrice la clienții finali ai furnizorilor de ultimă instanță (FUI) sunt aprobate separat de contractele-cadru, astfel încât ele să poată fi publicate pe site-ul FUI și să necesite tipărirea și anexarea fizică la contract doar în măsura în care clientul solicită acest lucru;

- ⇒ modelul de factură de energie electrică a fost simplificat, este aprobat separat de contractele cadru și va fi obligatoriu de implementat de către FUI în relația cu clienții proprii (este permisă o ușoară flexibilitate doar din punct de vedere al formei);
- ⇒ modelul convenției de consum energie electrică este aprobat separat de contractele cadru, FUI fiind obligați să emită convențiile de consum cu clienții conform acestui model, pe baza datelor înregistrate în ultimii 3 ani;
- ⇒ sunt prevăzute termene limită pentru transmiterea noii forme de contract/convenție de consum și pentru încheierea acestora; de asemenea, este stabilită o modalitate tacită de încheiere a contractului/convenției de consum cu un client existent, dacă acesta nu își exprimă, într-un anumit interval de timp de la transmiterea contractului, refuzul de semnare sau o solicitare de modificare.

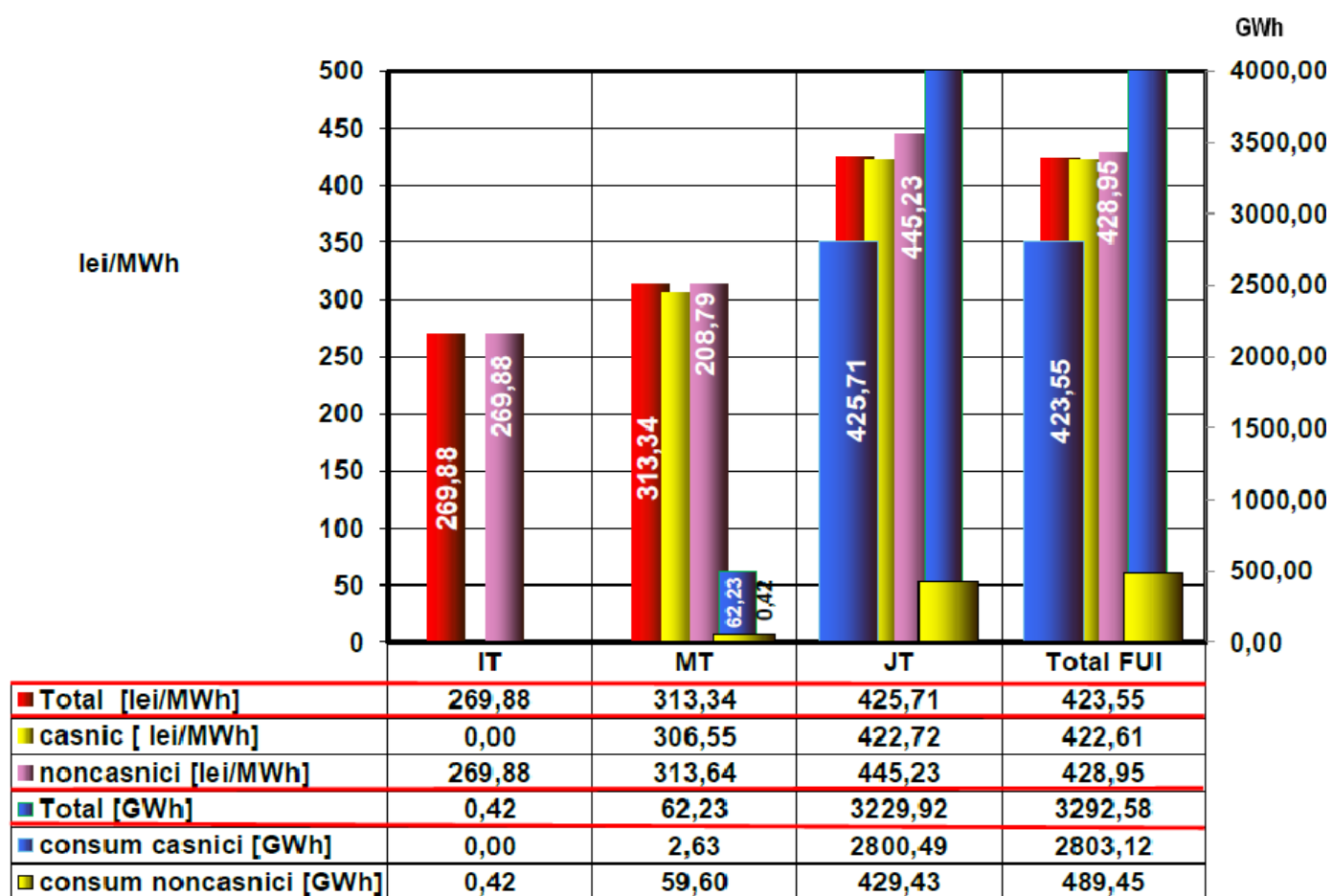
Contractul cadru pentru clienții casnici prevede clauze de returnare a sumelor care, în conformitate cu dispozițiile legale în vigoare (Legea nr. 123/2012 cu modificările și completările ulterioare) trebuie returnate clientului de către FUI. Este prevăzută posibilitatea de alegere de către client a modalității de returnare a sumelor precum și dreptul FUI de a-și recupera costurile aferente transferului sumelor returnate, în cazul în care clientul alege o modalitate de returnare a banilor care implică costuri suplimentare (de ex. comisioane în cazul transferului bancar sau în cazul trimiterilor prin mandat poștal). În cazul în care clientul nu se prezintă în termen pentru ridicarea sumelor de returnat, acestea se vor utiliza de către FUI pentru compensarea facturilor ulterioare de energie electrică emise clientului.

Cotele de piață ale FUI pentru consumatorii casnici și noncasnici

Total consum clienți finali casnici și noncasnici: 7.133,98 GWh

Cantitățile de energie electrică vândute de FUI la clienți și prețurile medii aferente defalcate pe niveluri de tensiune și tip client

PROMOVAREA PRODUCERII ENERGIEI ELECTRICE DIN SURSE REGENERABILE DE ENERGIE ȘI ÎN COGENERARE DE ÎNALTĂ EFICIENȚĂ

Monitorizarea schemei de sprijin de tip bonus pentru promovarea cogenerării

Schema de sprijin de tip bonus este destinată promovării sistemelor de producere de energie electrică și termică în cogenerare, pentru a încuraja noi investiții în tehnologia de cogenerare, precum și pentru realizarea de lucrări de înlocuire/reabilitare a instalațiilor existente. Această schemă poate fi accesată doar pentru instalațiile de cogenerare care respectă cerința privind economisirea de energie primară în comparație cu producerea separată, așa cum s-a stabilit prin HG nr. 219/2007, deci beneficiază de sprijin doar energia electrică produsă în cogenerare de înaltă eficiență. Criteriile de definire și promovare a energiei electrice în cogenerare de înaltă eficiență sunt stabilite prin Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012, cu modificările și completările ulterioare.

Pentru a beneficia de bonus, producătorii trebuie să vândă energia electrică pe piața concurențială. Energia electrică care nu a fost vândută pe piața concurențială se poate vinde la preț reglementat, stabilit la nivelul de 90% din media prețului pe PZU în anul anterior, prin contracte reglementate, în limita cererii de energie electrică aferente contractelor reglementate.

În urma activității de monitorizare a schemei de sprijin pentru promovarea cogenerării bazate pe cererea de energie termică utilă, în cel de-al doilea trimestru al anului 2015, s-au constatat următoarele:

⇒ cantitatea de energie electrică facturată consumatorilor finali (la care s-a aplicat

contribuția) a înregistrat o ușoară creștere în trimestrul II 2015 față de trimestrul II 2014; valoarea totală a contribuției facturată a înregistrat o scădere în trimestrul II 2015 față de trimestrul II 2014, urmare prevederilor HG nr. 1215/2009, cu modificările ulterioare, prin care a fost exceptat exportul de la plata contribuției, și scăderii ușoare (cu aproximativ 1,4%) a contribuției pentru cogenerare în trimestrul II 2015 față de trimestrul II 2014;

⇒ cantitatea de energie electrică produsă în cogenerare de înaltă eficiență care a beneficiat de schema de sprijin a înregistrat o scădere de 12,51% în trimestrul II 2015 față de trimestrul II 2014, urmare a scăderii cantității de energie termică produsă în cogenerare de înaltă eficiență;

⇒ valoarea totală a bonusurilor datorată producătorilor beneficiari ai schemei de sprijin pentru cantitatea de energie electrică produsă în cogenerare de înaltă eficiență a înregistrat o scădere în trimestrul II 2015 față de trimestrul II 2014, urmare trecerii majorității producătorilor în anul V de accesare a schemei, realizării analizei de ante-supracompensare, care s-a finalizat cu reducerea bonusului pentru o serie de producători, precum și scăderii cantității de energie electrică produsă în cogenerare de înaltă eficiență care a beneficiat de schema de sprijin.

GAZE NATURALE

Noul calendar de liberalizare a pieței de gaze naturale din producția internă pentru perioada iulie 2015 – iunie 2021

Guvernul a aprobat, printr-o Hotărâre, noul calendar de liberalizare a prețului de achiziție a gazelor naturale din producția internă pentru clienții casnici și producătorii de energie termică, numai pentru cantitățile de gaze naturale utilizate la producerea de energie termică în centralele de cogenerare și în centralele termice destinate consumului populației. Acesta are în vedere perioada 1 iulie 2015 – 30 iunie 2021 și este rezultatul negocierii cu reprezentanții Fondului Monetar Internațional, Uniunii Europene și Băncii Mondiale. Guvernul României împreună cu ANRE a elaborat noul grafic de liberalizare pentru perioada 1 iulie 2015 – 30 iunie 2021, care ține cont de trendul descrescător al evoluției prețurilor din regiune ale hidrocarburilor, precum și de perioada mai lungă de aliniere agreată cu instituțiile financiare internaționale.

Potrivit noului calendar începând cu data de 1 iulie 2015, prețul de achiziție a gazelor naturale din producția internă pentru clienții casnici și producătorii de energie termică, numai pentru cantitățile de gaze naturale utilizate la producerea de energie termică în centralele de cogenerare și în centralele termice destinate consumului populației va fi de 60 de lei/MWh, comparativ cu 53,3 lei/MWh cât este în prezent. Calendarul prevede o majorare anuală până în 2017, respectiv de la 1 iulie 2016 prețul va fi de 66 lei/MWh, iar începând cu aprilie 2017, de 72 lei/MWh. Având în vedere perioada de timp mare prevăzută pentru acest angajament, se are în vedere ca la data de 1 aprilie 2018 să fie rediscutat prețul de achiziție a gazelor naturale din producția internă pentru clienții casnici și producătorii de energie termică, numai pentru cantitățile de gaze naturale utilizate la producerea de energie termică în centralele termice destinate consumului populației pentru următorul an (până la 1 aprilie 2019), fie în mod reglementat prin hotărâre de Guvern, fie în mod liber, în funcție de cererea și oferta pieței.

Calendarul pentru perioada iulie 2015–iunie 2021 a avut la bază următoarele considerente:

⇒ scăderea constantă a consumului de gaze naturale, din cauza declinului consumului industrial dar și datorită programelor de eficiență energetică aplicate de către ambele categorii de consumatori, casnici și non-casnici;

⇒ scăderea cererii de gaze naturale a producătorilor de energie electrică, pe fondul intrării pe piață a capacităților de producție din surse regenerabile (la nivelul lunii iunie 2015 se prevede un excedent de gaze naturale de cca 40% din producția internă față de consumul prognozat (conform datelor SNTGN Transgaz), ceea ce va pune o presiune importantă pe prețurile cu care producătorii vor comercializa gazele naturale în perioada de vară);

⇒ în ceea ce privește importul de gaze naturale, cererea a evoluat în termeni descrescători, conform scăderii consumului în general, de la un procent de 15% în anul 2013 la aproximativ 7% în anul 2014, cu o perspectivă de menținere a acestui procent sau chiar de scădere, pe termen mediu;

⇒ reevaluarea prețului de achiziție a gazelor naturale din producția internă pentru clienții casnici și producătorii de energie termică, numai pentru cantitățile de gaze naturale utilizate la producerea de energie termică în centralele termice destinate consumului populației, începând cu anul 2018 este necesară întrucât impunerea, de pe acum, printr-o Hotărâre de Guvern, a unui preț de referință fix după anul 2017 ar fi de natură să genereze distorsiuni pe piața liberă, cu impact negativ asupra tuturor relațiilor comerciale. Referința respectivă ar putea fi în dezacord semnificativ față de referințele înregistrate la nivel internațional și/sau evoluția pieței românești, în situația creșterii producției interne sau a surselor de aprovizionare, corelativ cu o scădere a consumului.

Pentru asigurarea predictibilității, prin noul calendar de liberalizare se urmărește o singură creștere anuală a prețului de achiziție a gazelor naturale din producția internă pentru clienții casnici și producătorii de energie termică, numai pentru cantitățile de gaze naturale utilizate la producerea de energie termică în centralele termice destinate consumului populației, componentă a prețului final reglementat, odată cu stabilirea tarifelor, respectiv în luna aprilie a fiecărui an. De asemenea, alegerea perioadei aprilie an curent - martie an următor a avut în vedere și ciclul de injecție-extracție, care se realizează în aceeași perioadă.

Prețul de achiziție a gazelor naturale din producția internă pentru clienții casnici și producătorii de energie termică, numai pentru cantitățile de gaze naturale utilizate la producerea de energie termică în centralele termice destinate consumului populației

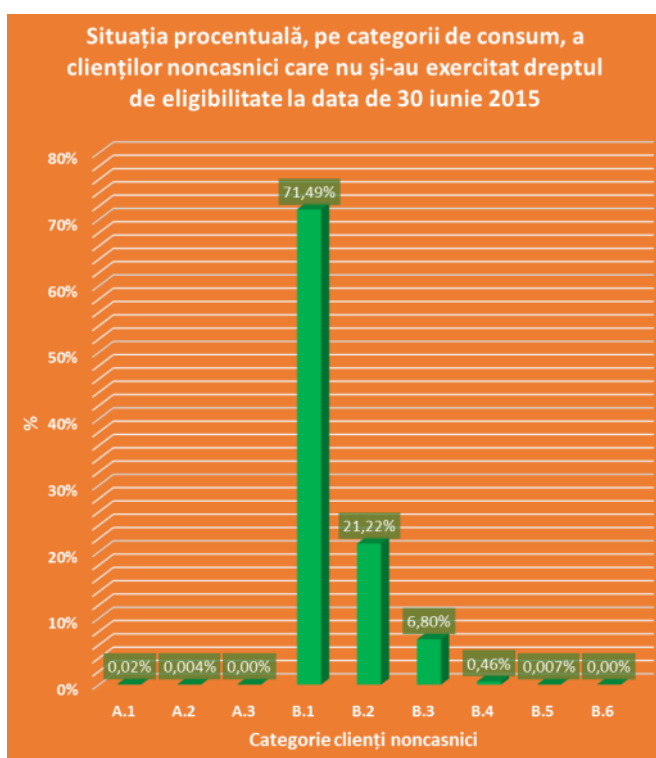
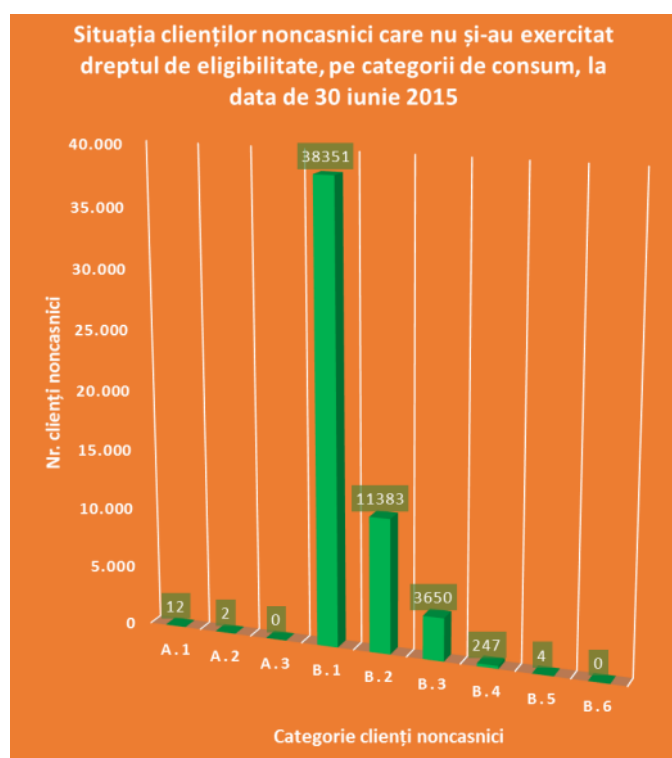
Data	Clienți casnici și producătorii de energie termică, numai pentru cantitățile de gaze naturale utilizate la producerea de energie termică în centralele de cogenerare și în centralele termice destinate consumului populației
01.07.2015	60,00
01.07.2016	66,00
01.04.2017	72,00
01.04.2018	78,00*
01.04.2019	84,00*
01.04.2020	90,00*

*prețul de achiziție a gazelor naturale din producția internă pentru clienții casnici și producătorii de energie termică, numai pentru cantitățile de gaze naturale utilizate la producerea de energie termică în centralele termice destinate consumului populației, începând cu aprilie 2018 urmează a fi reevaluat

Situația clienților noncasnici care nu au încheiat, până la data de 30 iunie 2015, contracte de vânzare-cumpărare a gazelor naturale, aferente furnizării în regim negociat

Clienți noncasnici care:	Aprilie	Mai	Iunie
Au încheiat contracte de vânzare cumpărare	58,87%	64,55%	68,95%
Nu și-au exercitat dreptul de eligibilitate	41,13%	35,45%	31,05%

Situația pe categorii de clienți noncasnici la sfârșitul trimestrului II 2015

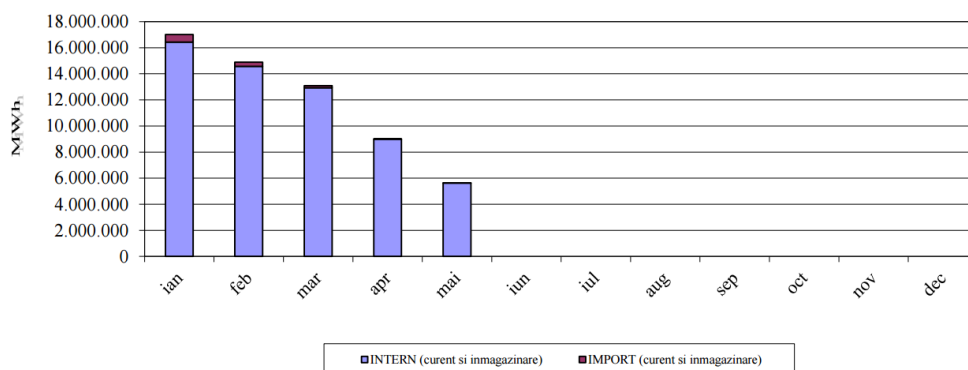
Evoluția pieței de gaze naturale în primul semestru a anului 2015

Structura amestecului de gaze naturale pentru clienții casnici și pentru clienții noncasnici producători de energie termică, numai pentru cantitatea de gaze naturale utilizată la producerea de energie termică în centralele de cogenerare și în centralele termice destinată consumului populației, stabilită de ANRE

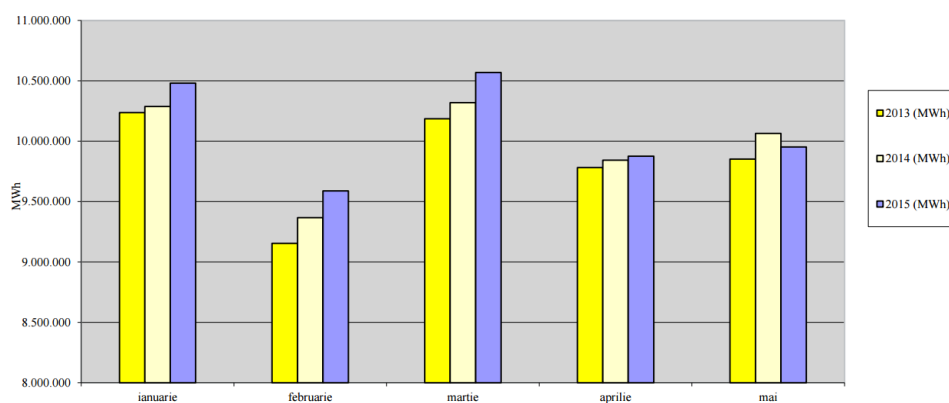
Trimestrul II 2014

	Aprilie	Mai	Iunie
CERERE	2.808.255,354	1.639.078,254	1.159.093,695
TOTAL SURSE	2.808.255,354	1.639.078,254	1.159.093,695
- producție internă	2.808.255,354	1.639.078,254	1.159.093,695
- import	0,000	0,000	0,000

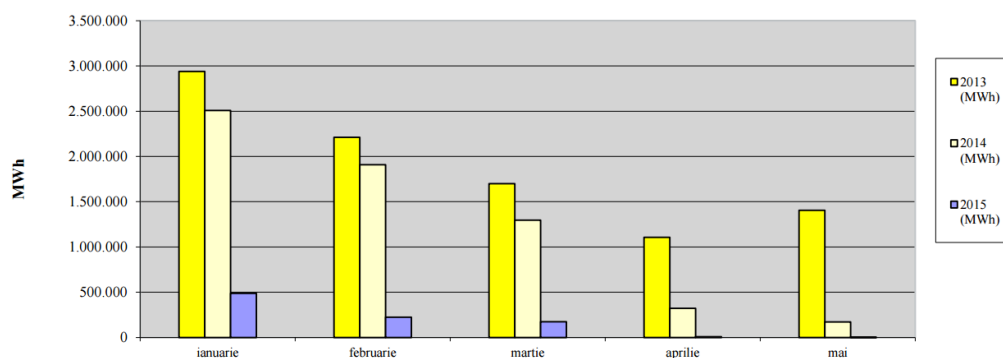
Consumul intern lunar și acoperirea cu gaze naturale (intern, import)

Producția curentă de gaze naturale 2013/2014/2015

Importul curent de gaze naturale 2013/2014/2015

EFICIENȚĂ ENERGETICĂ

Activitatea de autorizare/atestare a auditorilor și managerilor energetici

Managementul energetic, aplicat într-o societate economică, are ca principal obiectiv asigurarea unui consum judicios și eficient al energiei, în scopul maximizării profitului prin minimizarea costurilor energetice, mărind în acest mod competitivitatea pe piață a societății. Serviciile de management energetic prezintă o importanță majoră în cadrul unei societăți economice în monitorizarea consumurilor energetice și reducerea costurilor aferente acestora prin implementarea unui plan de îmbunătățire a eficienței energetice ce conține măsuri de eficiență energetică care să conducă la economii de energie măsurabile și cu efecte vizibile în scăderea costurilor cu energia.

Evaluarea managementului energetic din analiza multor programe de management energetic implementate în diferite sectoare de activitate a demonstrat că:

- ⇒ se pot obține economii de energie și bănești de 5-15%, în timp foarte scurt, cu costuri minime sau chiar fără costuri, doar prin aplicarea unui management energetic agresiv;
- ⇒ se pot obține economii de energie și bănești

de până la 30%, cu costuri mici și medii, cu o perioadă scurtă de amortizare. Aplicarea unor astfel de măsuri este frecventă,

- ⇒ prin realizarea unor investiții cu costuri mari în tehnologii și echipamente moderne se pot obține economii de 50-70%, perioadele de amortizare ajungând în aceste cazuri până la 5-6 ani.

Activitatea de autorizare auditori energetici / atestare manageri energetici desfășurată susține promovarea și dezvoltarea unui sistem care să asigure disponibilitatea unor audituri capabile să pună în valoare potențialul de economisire energetic al consumatorului final de energie.

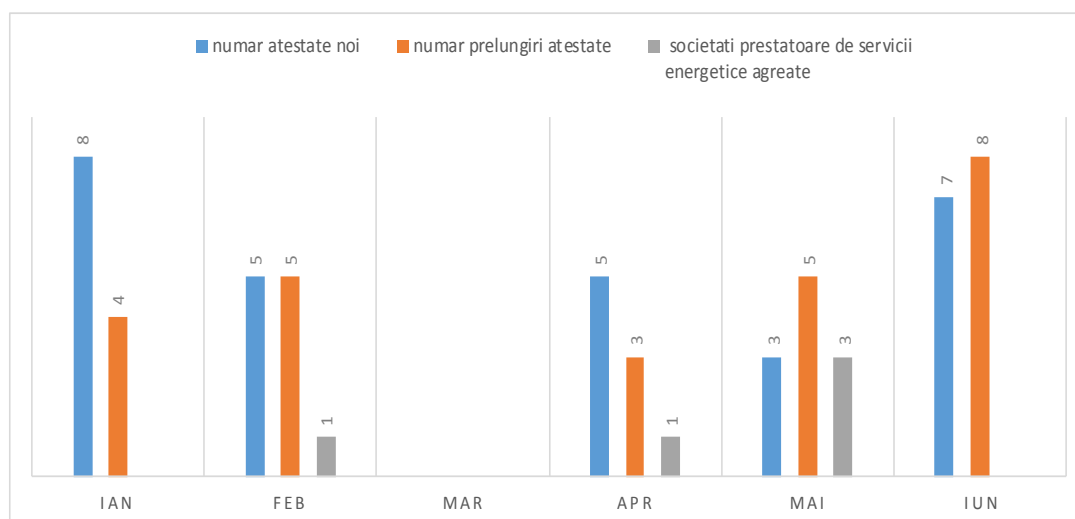
Evoluția numărului de auditori energetici autorizați anual, indică deschiderea pieței de servicii energetice, oferind posibilitatea consumatorilor finali de energie de a efectua un audit energetic conform prevederilor legale.

În prima jumătate a anului 2015 au fost analizate documentații transmise de un număr de 219 solicitanți, din care:

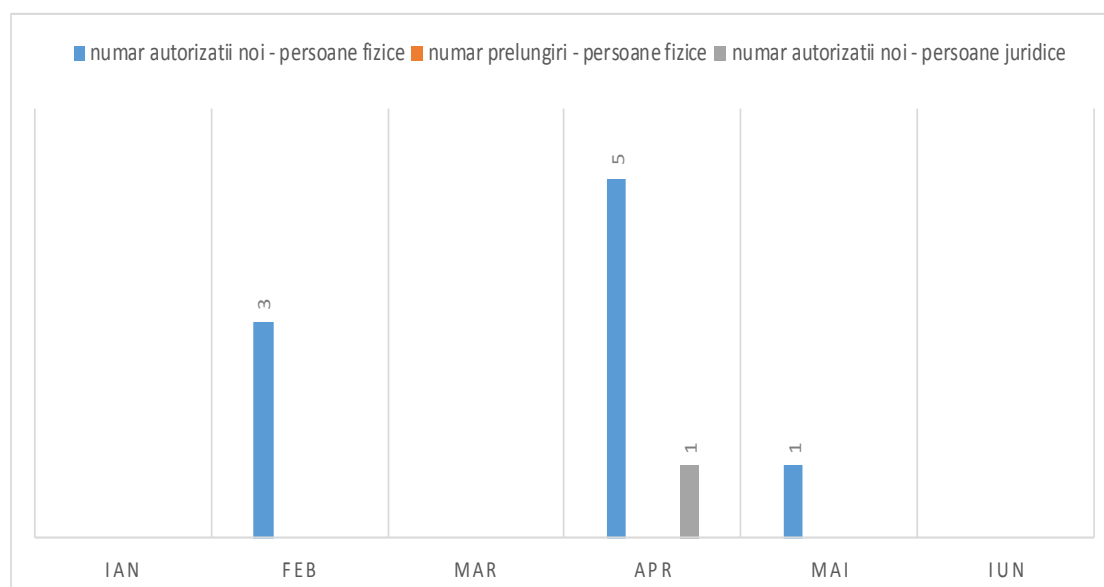
Structura autorizațiilor / atestatelor / acreditărilor pentru primul semestru din anul 2014

Semestrul II—2015	Total	Atestate/Autorizații noi	Prelungiri atestate/autorizații
Manageri energetici	53	28	25
Auditori energetici persoane fizice	11	11	-
Auditori energetici persoane juridice	3	1	2
Societati prestatoare de servicii energetice acreditate	5	5	-

Situația centralizată privind atestarea managerilor energetici și agreerea societăților prestatoare de servicii energetice, pe luni ale primului semestru din anul 2015

Situația autorizării ca și auditori energetici persoane fizice și juridice, inclusiv prelungiri ale autorizațiilor, pe luni ale primului semestru din anul 2015

Reglementări ANRE — trimestrul II 2015

Principalele reglementări emise de ANRE în trimestrul II 2015:

- ♦ **Ordinul nr. 59/2015** pentru aprobarea Regulilor privind preluarea energiei electrice livrate în rețelele electrice, produsă în perioada de probe a capacităților de producere;
- ♦ **Ordinul nr. 60/2015** pentru aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a pieței de certificate verzi;
- ♦ **Ordinul nr. 61/2015** privind aprobarea Metodologiei de calcul pentru stabilirea cantităților de energie electrică produse în cogenerare de înaltă eficiență în vederea certificării prin garanții de origine;
- ♦ **Ordinul nr. 68/2015** pentru modificarea și completarea anexei la Ordinul președintelui ANRE nr. 60/2013 privind aprobarea instituirii unor reguli pe piața de echilibrare și a Regulamentului de organizare și funcționare a pieței pentru ziua următoare de energie electrică cu respectarea mecanismului de cuplare prin preț a piețelor, aprobat prin Ordinul președintelui ANRE nr. 82/2014;
- ♦ **Ordinul nr. 69/2015** pentru modificarea Ordinului președintelui ANRE nr. 147/2014 privind aprobarea tarifelor și contribuțiilor bănești percepute de ANRE în anul 2015;
- ♦ **Ordinul nr. 70/2015** privind aprobarea nivelului stocului minim de gaze naturale pentru titularii licențelor de operare a sistemelor de transport al gazelor naturale, pentru ciclul de înmagazinare 2015 – 2016;
- ♦ **Ordinul nr. 75/2015** pentru aprobarea Procedurii privind corecția datelor de măsurare în raport cu punctul de delimitare;
- ♦ **Ordinul nr. 78/2015** pentru aprobarea Metodologiei de monitorizare a sistemului de promovare a energiei electrice din surse regenerabile de energie prin certificate verzi;
- ♦ **Ordinul nr. 83/2015** privind aprobarea tarifului reglementat de tranzit peceput de operatorul de transport și de sistem pentru prestarea serviciului de tranzit al energiei electrice din/spre țările perimetrice prin sistemul electroenergetic național;
- ♦ **Ordinul nr. 84/2015** pentru aprobarea Procedurii privind regimul garanțiilor financiare constituite de către clienții finali în favoarea furnizorului de ultimă instanță;
- ♦ **Ordinul nr. 85/2015** pentru aprobarea Convenției – cadru tripartite încheiate între furnizor, operatorul de rețea și clientul final titular al contractului de rețea și a Convenției – cadru multipartite încheiate între clientul final, furnizori și operatorul de rețea;
- ♦ **Ordinul nr. 86/2015** pentru modificarea și completarea Regulamentului privind cadrul organizat de tranzacționare pe piața centralizată de gaze naturale administrată de Operatorul Pieței de Energie Electrică și Gaze Naturale OPCOM – S.A., aprobat prin Ordinul președintelui ANRE nr. 52/2013;
- ♦ **Ordinul nr. 87/2015** privind modificarea și completarea Metodologiei de stabilire a tarifelor pentru serviciul de transport al energiei electrice, aprobată prin Ordinul președintelui ANRE nr. 53/2013;
- ♦ **Ordinul nr. 88/2015** pentru aprobarea contractelor – cadru de furnizare a energiei electrice la clienții casnici și noncasnici ai furnizorilor de ultimă instanță a condițiilor generale pentru furnizarea energiei electrice la clienții finali ai furnizorilor de ultimă instanță, a modelului facturii de energie electrică și a modelului convenției de consum energie electrică, utilizate de furnizorii de ultimă instanță;
- ♦ **Ordinul nr. 89/2015** privind aprobarea tarifelor zonale aferente serviciului de transport pentru introducerea de energie electrică în rețea (TG) și a tarifului mediu de introducere a energiei electrice în rețea, practicate de operatorii economici din cadrul sectorului energiei electrice;
- ♦ **Ordinul nr. 90/2015** privind aprobarea

contractelor –cadru pentru serviciul de distribuție a energiei electrice;

- ♦ **Ordinul nr. 91/2015** privind aprobarea Procedurii de confirmare a dreptului de participare la piețele de energie electrică din România a unor persoane juridice străine având sediul social într-un stat membru al Uniunii Europene;
- ♦ **Ordinul nr. 92/2015** pentru aprobarea Metodologiei de stabilire a tarifelor aplicate de furnizorii de ultimă instanță clienților finali;
- ♦ **Ordinul nr. 93/2015** privind aprobarea tarifului mediu pentru serviciul de transport, a tarifului pentru serviciul de sistem, a tarifelor zonale aferente serviciului de transport pentru extragerea de energie electrică din rețea (TL), a tarifului mediu de extragere de energie electrică din rețea și a prețului reglementat pentru energia electrică reactivă, practicate de Compania Națională de Transport al Energiei Electrice “Transelectrica” S.A.;
- ♦ **Ordinul nr. 94/2015** privind modificarea anexei la Ordinul președintelui ANRE nr. 140/2014 pentru aprobarea tarifului reglementat practicat de operatorul pieței de energie electrică;
- ♦ **Ordinul nr. 95/2015** pentru modificarea Ordinului președintelui ANRE nr. 119/2013 privind aprobarea contribuției pentru cogenerarea de înaltă eficiență și a unor prevederi privind modul de facturare a acesteia;
- ♦ **Ordinul nr. 96/2015** pentru aprobarea Regulamentului privind activitatea de informare a clienților finali de energie electrică și gaze naturale;
- ♦ **Ordinul nr. 97/2015** privind modificarea și completarea Ordinului președintelui ANRE nr. 107/2014 pentru stabilirea unor măsuri privind furnizarea gazelor naturale la clienții noncasnici în perspectiva eliminării prețurilor finale reglementate.

Evenimente din sector cu participarea ANRE

- ♦ *7 aprilie* — Președintele ANRE, Nicolae Havrileț, a participat în calitate de speaker la dezbaterile ”Uniunea Energetică: Securitatea surselor de furnizare, piață internă funcțională, eficiență energetică și interconectare”, organizată de Biroul de Informare al parlamentului European în România cu scopul de informare și stabilire a unui dialog cu reprezentanți ai instituțiilor publice, ai sectoarelor specifice interesate de evoluțiile legislative din Parlamentul European, precum și societatea civilă și mass-media. Evenimentul a adus în dezbaterile strategia europeană pentru Uniunea energetică, comunicată de Comisia Europeană la 25 februarie 2015, puncte de vedere ale membrilor Parlamentului European, precum și o perspectivă românească asupra acestei strategii.
- ♦ *20 aprilie* — Președintele ANRE, Nicolae Havrileț, a participat la conferința ”Calea României către Zone Euro”, organizată de reprezentanța Comisiei Europene în România, în parteneriat cu Banca Națională a României. Principalele subiecte supuse dezbaterilor din cadrul evenimentului s-au referit la pașii necesari pentru adoptarea monedei euro, luând în considerare atât criteriile de convergență nominală cât și convergența reală, precum și reformele structurale în economie, necesare în vederea reducerii decalajului actual cu țările din zona euro.
- ♦ *8 mai* — Președintele ANRE, Nicolae Havrileț, a participat în calitate de speaker la Conferința-dezbateri ”Preț Corect La Gaze și Energie – Consumatorii eligibili într-o piață liberalizată a gazelor și energiei, avantajele concurenței loiale”, organizată de Energy-Center cu sprijinul ANRE și BRM. În cadrul dezbaterilor accentul a fost pus pe: o prezentare detaliată a noțiunilor de bază ale pieței concurențiale și modul de funcționare a acesteia, răspunsuri la cele mai dese întrebări

despre noile condiții de funcționare a pieței, drepturile și obligațiile furnizorilor de gaze și energie, precum și ale consumatorilor,

prezentarea modalităților de încheiere a contractelor de furnizare prin negociere bilaterală sau în sistem centralizat, rolul burselor, transparența contractelor și a tranzacțiilor, rolul și locul distribuitorilor-furnizorilor în piața liberă. La eveniment au participat reprezentanți ai ANRE, BRM, Ministerului Economiei, ai principalelor companii de furnizare și distribuție de gaze și energie, consumatori non-casnici, dar și autorități locale.

8 mai — Vicepreședintele ANRE, Emil Calotă, a participat la Masa rotundă ”Technology, Innovation and Energy”, organizată de General Electric (GE) în colaborare cu AmCham Romania și Comisia pentru industrii și servicii — Camera Deputaților. Scopul discuțiilor purtate a fost acela de a analiza soluții de creștere a competitivității sectorului energetic al statelor din Europa de Sud-Est. La eveniment au

participat actori cheie ai sectorului energetic românesc, reprezentanți ai Guvernului și Parlamentului României, precum și reprezentanți ai asociațiilor mediului de afaceri din 4 țări.

- ◆ *12 mai* — Președintele ANRE, Nicolae Havrileț, a participat la dezbaterile cu tema "Pachetul de măsuri privind Uniunea Energetică" (COM 80 FINAL 2015, COM 81 FINAL 2015, COM 82 FINAL 2015), organizată de Comisia pentru Afaceri Europene — Senatul României. Această reuniune a avut o importanță deosebită pentru interesele strategice și economice ale României.
- ◆ *12 mai* — Președintele ANRE, Nicolae Havrileț, a participat la cea de-a 4-a ediție anuală a Galei Premiilor de Excelență în Energie - Romanian Energy Awards 2015, organizată de publicația The Diplomat. Premiile decernate în cadrul Romanian Energy Awards 2015 au ca scop recunoașterea rezultatelor excepționale atât ale companiilor

și organizațiilor cât și ale persoanelor care au contribuit decisiv la dezvoltarea proiectelor și a climatului de afaceri din domeniul energiei în România. Evenimentul a reunit reprezentanți ai autorităților guvernamentale, ai organismelor de reglementare în domeniul energiei, jucători de top din domeniul producției și distribuției energiei, trading, resurse (petrol, gaz, cărbune, hidro, energie regenerabilă), finanțare, legislație, consultantă implicați în dezvoltarea și monitorizarea celui mai dinamic sector din economie.

- ◆ *12-14 mai* — Vicepreședintele ANRE, Emil Calotă, a participat la Conferința "Thinking Group Meeting - EnR", ce a avut loc la Oslo,

Norvegia. Evenimentul a fost organizat de Agenția Norvegiană pentru Eficiență Energetică (ENOVA), iar discuțiile purtate s-au referit la rolul EnR în schimbările peisajului energetic. La întâlnire au participat membrii deplin EnR.

18 mai — Președintele ANRE, Nicolae Havrileț, a participat la evenimentul cu titlul "Recomandările Comisiei Europene pentru România în 2015", co-organizat de reprezentanța Comisiei Europene în România și Ministerul Afacerilor Externe. Evenimentul a lansat recomandările specifice de țară pentru România în contextul strategiei Europa 2020 și a guvernantei economice europene, publicate în data de 13 mai 2015. În cadrul Semestrului European — exercițiul de coordonare a politicilor economice naționale — Comisia Europeană a formulat recomandări privind programul Național de Reformă și Programul de Convergență. Recomandările au avut la bază o analiză cuprinzătoare a economiei românești, publicată în raportul de țară pentru România în primăvara acestui an.

- ◆ *21-22 mai* — Președintele ANRE, Nicolae Havrileț, a participat la reuniunea comună a sub-grupurilor regionale CESEC (Central East South Europe Gas Connectivity), ce a avut loc la Bruxelles, Belgia. Obiectivele reuniunii au fost: prezentarea analizei proiectelor de pe lista preliminară de proiecte prioritare în domeniul gazelor naturale, realizată de REKK, discutarea planurilor de implementarea a proiectelor, discutarea barierelor în termeni de reglementare, rolul IFIs și stabilirea pașilor următori până la semnarea Memorandumului de înțelegere și a planului de acțiune subsecvent-acțiuni prevăzute pentru luna iulie.

25-28 mai — Președintele ANRE, Nicolae Havrileț, a participat la Forumul Mondial pentru reglementare în energie organizat de Asociația regională a reglementatorilor în domeniul energiei ERRA, la Istanbul, Turcia. Subiectele de discuție din cadrul Forumului Mondial pentru reglementare în energie au cuprins: întâlniri ale asociațiilor reglementatorilor, discuții la nivel înalt pe tema „implicarea consumatorilor pe piețele de

energie din ce în ce mai complexe”, rolul reglementatorilor în echilibrarea intereselor tuturor participanților la piața de energie, încurajarea inovațiilor pe piețele de energie, menținerea dinamismului în piețe și reglementări, mecanisme pentru a crește puterea consumatorilor, coordonarea politicilor, a legislației și a reglementărilor, evaluarea impactului reglementărilor și rolul acestora în îmbunătățirea calității reglementărilor și a credibilității reglementatorilor, provocări și oportunități ce apar din schimbări ale contextului politic și din dezvoltarea rapidă a tehnologiei, rolul inovațiilor în consolidarea practicilor din domeniul reglementării, rețele și sisteme inteligente, îmbunătățirea mediului de investiții, rolul reglementatorului în asigurarea siguranței furnizării, sustenabilitate, energie regenerabilă, integrarea piețelor regionale, viitorul rol al companiilor de distribuție, reglementarea energiei din țările în curs de dezvoltare, rolul unei monitorizări eficiente a pieței de energie, reglementarea companiilor de stat, efectul deschiderii piețelor cu amănuntul în domeniul concurenței.

- ◆ *4 iunie* — Vicepreședintele ANRE, Emil Calotă, a participat în calitate de vorbitor la seminarul „Eficiența energetică”, organizat de CCIFER, Ambasada Franței, Institutul Francez, Business France și CCEF. Evenimentul a reunit autorități publice, companii și asociații profesionale din România și din Franța, în jurul principalelor problematice ale sectorului într-un demers de schimb de bune practici franco-române și identificare de oportunități.
- ◆ *9 iunie* — Președintele ANRE, Nicolae Havrileț, împreună cu vicepreședintele ANRE, Emil Calotă, au participat în calitate de vorbitori la Forumul ”Eficiența energetică – prioritate fundamentală pentru România”, organizat de Intact Professional Debates. La masa dezbaterilor au fost prezenți principalii jucători ai domeniului: reprezentanți ai autorităților, ai companiilor din sectorul energiei, asociațiilor din domeniu și companiilor de consultanță. Principalele teme

abordate au fost: România — o țară eficientă energetic, beneficiile noului Plan național de acțiune în domeniul eficienței energetice, taxa de cogenerare – bonus pentru producătorii de energie sau povară pentru industria energo-intensivă, competitivitatea globală a costurilor cu energia – condiție prioritară pentru evitarea închiderii unei părți importante a industriei

energo-intensive, precum și strategii privind schimbările climatice și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră.

12 iunie — Vicepreședintele ANRE, Emil Calotă, a participat în calitate de vorbitor cu prezentarea ”Eficiența Energetică — Prioritate pentru România” la “Romanian Energy Efficiency Summit 2015”, organizat de The Diplomat-Bucharest în parteneriat cu ARPEE. Discuțiile s-au axat în principal pe analiza prevederilor Legii Eficienței Energetice și modul în care acestea se regăsesc în practica Planului Național de Acțiune pentru Eficiență Energetică.

15 iunie — Președintele ANRE, Nicolae Havrileț, a participat în calitate de vorbitor la seminarul ”Aspecte relevante privind aplicarea legislației naționale și europene din domeniul concurenței pe piața furnizării de gaze naturale din România”, organizat de SNGN Romgaz S.A. în colaborare cu Consiliul Concurenței.

16 iunie — Vicepreședintele ANRE, Emil Calotă, a participat în calitate de vorbitor cu prezentarea ”Eficiența energetică și energia din surse regenerabile în România: obligațiile

sectorului economic și de mediu românesc și ♦ recomandările ANRE în vedere îmbunătățirii eficienței energetice și utilizării energiilor regenerabile” la simpozionului „Waste-to-Energy” organizat de Camera de Comerț și Industrie Româno-Germană (AHK România). Evenimentul a avut ca scop colaborarea economică româno-germană în domeniul energiilor regenerabile. Inițiativa proiectului de colaborare economică româno-germană și finanțarea acestuia provin din partea

Ministerului Federal al Economiei și Energiei din Germania în cadrul programului "Renewables Made in Germany".

- ♦ 23 iunie — Președintele ANRE, Nicolae Havrileț, a participat la Atelierul “Energia regenerabilă și eficiența energetică în România – Oportunități și Provocări ale noii Uniuni Energetice Europene”, organizat de Forumul european pentru energie regenerabilă – EUFOR în cooperare cu Comisia Economică Industrii și Servicii și Comisia pentru Energie și Transport din cadrul Senatului României. Dezbaterile au avut ca obiectiv integrarea diverselor opinii și idei ale actorilor din sector pentru determinarea rolului sectorului regenerabilelor în România, în contextul ultimelor tendințe în politica europeană legate de Uniunea Energetică. La eveniment au participat experți români și străini, membri ai Parlamentului național și ai Parlamentului European, reprezentanți ai Comisiei Europene, reprezentanți ai autorităților publice cu responsabilități în sector, ai mediului academic și ai companiilor și asociațiilor de profil.

23 iunie — Vicepreședintele ANRE, Emil Calotă, a participat în calitate de vorbitor cu prezentarea “Perspectiva eficienței energetice în România” la Atelierul “Energia regenerabilă și eficiența energetică în România – Oportunități și Provocări ale noii Uniuni Energetice Europene”, organizat de Forumul european pentru energie regenerabilă – EUFOR în cooperare cu Comisia Economică Industrii și Servicii și Comisia pentru Energie și Transport din cadrul Senatului României. Dezbaterile au avut ca obiectiv integrarea diverselor opinii și idei ale actorilor din sector pentru determinarea rolului sectorului regenerabilelor în România, în contextul ultimelor tendințe în politica europeană legate de Uniunea Energetică. La eveniment au participat experți români și străini, membri ai Parlamentului României și ai Parlamentului European, reprezentanți ai Comisiei Europene, reprezentanți ai autorităților publice cu responsabilități în sector, ai mediului academic și ai companiilor și asociațiilor de profil.

- ♦ 25-26 iunie — Președintele ANRE, Nicolae Havrileț și Vicepreședintele ANRE, Emil Calotă, au participat în calitate de vorbitori la Bucharest Energy Forum 2015, organizat de Institutul Aspen România și BusinessMark, cu sprijinul AFEER și al Asociației Companiilor de Utilități din Energie. Conferința a constituit

un prilej de analiză și dezbateră a sectorului energetic, reunind reprezentanți ai managementului celor mai importante companii energetice prezente pe piața românească, ai autorităților și ai asociațiilor din energie.

Autoritatea Națională de Reglementare în domeniul Energiei
Direcția Comunicare, Cooperare și Relația cu Parlamentul

*Str. Constantin Nacu nr. 3
București, Sector 2
ROMÂNIA
020995*

Tel: 021/327.81.74

Fax: 021/312.43.65

E-mail: anre@anre.ro

www.anre.ro